

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: piątek, 31, grudzień 2021 13:00

Małgorzata Orłowska

Odsłony: 1925

Rok 2021 obfitował w wydarzenia ważne dla samorządu powiatowego. Zdrowie, edukacja, infrastruktura – w każdej z tych dziedzin byliśmy świadkami istotnych zmian legislacyjnych. Które tematy zdominowały ubiegły rok? Czy trwająca pandemia stanęła na przeszkodzie w realizacji planów? I jak zapowiada się nowy – 2022 – rok? O podsumowanie poprosiliśmy Andrzeja Płonkę, Starostę Bielskiego i Prezesa Zarządu Związku Powiatów Polskich.

Początek nowego roku to dobry moment na podsumowania. Jak ocenia Pan ubiegły, 2021 rok?

Andrzej Płonka: Niestety był to kolejny już rok, który upłynął pod znakiem pandemii COVID-19. Oprócz strachu i niepewności a także ogromnego obciążenia systemu opieki zdrowotnej, ta sytuacja wpłynęła także na funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego. Powoli przyzwyczajamy się jednak do zmienionego systemu pracy i komunikacji. Na szczęście zdalne metody kontaktu pozwalały nam na bieżąco omawiać poszczególne, istotne dla powiatów kwestie. Pandemia to jednak nie jedyne wyzwanie, któremu musieliśmy sprostać w ubiegłym roku. Dochodzą do tego dynamiczny tryb zmian legislacyjnych, sytuacja finansowa jednostek samorządu terytorialnego czy planowane przez rząd na wielu frontach reformy. To wszystko jednak jeszcze bardziej motywuje do jednoczenia się i wyraźnego artykułowania swojego zdania. A także do codziennej pracy biura Związku Powiatów Polskich na rzecz społeczności powiatowych.

Gdy rozmawialiśmy rok temu, za jedno z głównych wyzwań dla powiatów wskazywał Pan trudną sytuację w systemie opieki zdrowotnej i plany rządu co do restrukturyzacji szpitali powiatowych. Czy to się zmieniło?

Andrzej Płonka: Ten temat w równym stopniu dotyczył też minionego roku. Przypomnę, że tuż przed rozpoczęciem 2021 roku Minister Zdrowia powołał do życia specjalny zespół, który miał opracować reformę szpitalnictwa w Polsce, która z czasem okazała się próbą centralizacji szpitali powiatowych. Eksperti Związku Powiatów Polskich dokonali szczegółowej analizy funkcjonowania tego sektora usług. Swoje obawy i potwierdzenie potencjalnego ryzyka realizacji planów resortu zdrowia przekazywali nam również starostowie. Związek Powiatów Polskich cały czas angażował się w tą tematykę – przedstawiciele i eksperci ZPP prowadzili rozmowy z posłami, senatorami, przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego i mediów. Wraz z Ogólnopolskim Związkiem Pracodawców Szpitali Powiatowych w lutym zorganizowaliśmy konferencję prasową, podczas której, bazując na konkretnych danych, informowaliśmy o rządowych zapowiedziach przejęcia szpitali powiatowych. Eksperti ZPP interweniowali w tej sprawie również podczas posiedzeń Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Od początku wskazywaliśmy na to, że propozycje ministerstwa są absurdalne i stanowią temat zastępczy gdyż nie rozwiążą problemów w ochronie zdrowia. To była wielomiesięczna batalia, która na szczęście zakończyła się sukcesem. Resort zdrowia ustąpił, aczkolwiek wciąż nie znamy ostatecznego kształtu reformy.

Związek Powiatów Polskich podjął też interwencję w sprawie zapisów w projekcie „Zdrowa przyszłość”, które odnosiły się do restrukturyzacji szpitali. Sprzeciwiliśmy się zapisowi dotyczącemu utworzenia scentralizowanego systemu nadzoru poprzez powołanie Agencji Rozwoju Szpitali. Reforma systemu opieki zdrowotnej w Polsce był też jednym z głównych tematów wrześnieowego Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich.

Z sukcesem walczyliśmy też o środki na szpitale powiatowe w ramach Krajowego Planu Odbudowy i z niecierpliwością czekamy na uruchomienie tych środków.

Proces legislacyjny dotyczący systemu opieki zdrowotnej nie był jedynym, w który włączali się w 2021 roku eksperci Związku Powiatów Polskich.

Andrzej Płonka: Tak, eksperci biura Związku Powiatów Polskich na bieżąco prowadzili analizę pojawiających się nowelizacji a także nowych aktów prawnych. Wśród najważniejszych tegorocznych tematów były te dotyczące: funkcjonowania domów wczasów dziecięcych, finansowania pediatrii, Krajowego Planu Odbudowy, finansowania młodzieżowych ośrodków wychowawczych, dofinansowania przewozów autobusowych, miejsca dla pojazdów zatrzymanych wraz z odpadami, geodezyjnych przepisów wykonawczych, wynagrodzeń pracowników samorządowych, zmian w Prawie oświatowym, nowej ustawy wdrożeniowej i funduszy europejskich na lata 2021-2027, zmian w pieczy zastępczej i deinstytucjonalizacji usług społecznych, opłat za zajęcia pasa drogowego od dostawców telekomunikacyjnych, zmian w nadzorze nad stacjami kontroli pojazdów, podziału części oświatowej subwencji ogólnej i ujęcia w finansowaniu osób niebędących nauczycielami posiadających przygotowanie zawodowe, czy też obowiązku lokalizowania kanałów technologicznych w pasach drogowych. Jak Pani sama widzi tych tematów było mnóstwo.

Pandemia nie przeszkodziła w przeprowadzaniu szkoleń i wydawaniu publikacji?

Andrzej Płonka: Jeśli chodzi o te obszary, to Związek Powiatów Polskich również nie zwalniał tempa. Dzięki stałemu monitoringowi procesów legislacyjnych, eksperci biura ZPP posiadają szczegółową wiedzę na temat tego, co się zmieni. I tą wiedzą dzielą się z powiatami i miastami na prawach powiatu. Mimo trwającej pandemii udało się przeprowadzić szkolenia w formie online, w których w 2021 roku łącznie wzięło udział ponad 2600 osób. Szkolenia były przeprowadzane bezpłatnie. Dotyczyły też często niszowej i specjalistycznej tematyki. Warto wspomnieć chociażby o szkoleniach dotyczących rozliczania VAT w powiatach i schematów podatkowych, rejestracji jachtów, technologiach wspomagających JST w czasie pandemii, planowania strategicznego czy ochrony środowiska w powiatach. Pod koniec roku odbyły się natomiast szkolenia dotyczące ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa, czyli tzw. Sygnalistów, a także dotyczące zasad ustalania diet radnych i wynagrodzeń pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru, czy też nowych obowiązków starosty wynikających z nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Nawiązała też Pani do publikacji ekspertów Związku Powiatów Polskich – to bardzo ważny i niezwykle potrzebny element działalności biura ZPP. W 2021 roku powstało 10 analiz i raportów dotyczących realizacji zadań publicznych, przeprowadzono również niemal 70 szczegółowych badań analitycznych wśród powiatów. Publikacje odnosiły się do najważniejszych z punktu widzenia powiatów kwestii, bazując na rzetelnych i merytorycznych danych. Eksperci w publikacjach poruszyli takie zagadnienia jak: nakłady na ochronę zdrowia w Polsce na tle innych państw OECD, sytuacja finansowa instytutów badawczych nadzorowanych przez resort zdrowia, sytuacja finansowa samorządowych SP ZOZ w latach 2015-2019. Kwestie odnoszące się do systemu opieki zdrowotnej to nie jedyne tematy, które przeanalizowali eksperci ZPP. Powstała analiza na temat wykonywania przez starostów zadań związanych z funkcjonowaniem spółek wodnych. W związku z ogłoszonymi wynikami dotyczącymi Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych opublikowane zostały też wyniki analizy sposobu podziału tych środków. Związek wydał także publikację zatytułowaną „Uczniowie w nauczaniu indywidualnym w latach 2016-2021”. Kolejna opublikowana analiza dotyczyła podziału środków w samorządach powiatowych pochodzących z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Eksperci poddali też analizie kwestię rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m.

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: piątek, 31, grudzień 2021 13:00

Małgorzata Orłowska

Odsłony: 1925

Mimo pandemicznych obostrzeń mogło się też odbyć Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich.

Andrzej Płonka: Bardzo się cieszę, że udało nam się zorganizować Zgromadzenie Ogólne w okresie kiedy tych zachorowań było naprawdę mało. Dzięki czemu mogliśmy przedyskutować najistotniejsze kwestie dla samorządu powiatowego. W końcu to właśnie Zgromadzenie Ogólne ZPP, jako najwyższa władza Związku, co roku wyznacza kierunki działań i reaguje na dynamiczne zmiany rzeczywistości. O tym, jak wiele się dzieje może świadczyć chociażby fakt, że delegaci na XXVII Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich przyjęli m.in. stanowiska w sprawie: dochodów JST, zmian w Prawie oświatowym, sytuacji szpitali powiatowych, szpitali pediatrycznych, prawnego uregulowania kwestii stwierdzenia zgonu, wynagradzania pielęgniarek w domach pomocy społecznej, publicznego transportu zbiorowego a także art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym. Widać zatem, że interweniujemy wszędzie tam, gdzie toczą się sprawy istotne dla powiatów.

Czy patrzy Pan w 2022 rok z optymizmem?

Andrzej Płonka: Zawsze staram się patrzeć z optymizmem, choć nie ukrywam, że przed samorządem powiatowym stoi wiele różnych wyzwań. Jednak sukcesy legislacyjne i działania realizowane przez Związek Powiatów Polskich, o których wcześniej wspominałem, są dowodem na dobrą jakość pracy naszej organizacji. Setki przeanalizowanych aktów prawnych, niemal dwieście trzydzieści opinii prawnych, tysiące przeszkolonych samorządowców, kilkadziesiąt różnego rodzaju analiz i publikacji – to obrazuje, że staramy się pracować jak najlepiej potrafimy. Rezultaty działań ZPP dowodzą, że w jedności siła. Musimy się jednak zmobilizować do dalszych działań, gdyż przełom roku to również intensywny czas. Już rozpoczęły się prace nad dużą nowelizacją Prawa geologicznego i górniczego oraz nad nowelą ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg, w których Związek aktywnie uczestniczy. Wkrótce pojawią się projekty aktów prawnych, dotyczących edukacji włączającej, a także zmian w Karcie Nauczyciela oraz Agencji Rozwoju Szpitalnictwa i nowej sieci szpitali – to kolejne pole do działań ZPP. Związek Powiatów Polskich może działać dzięki swoim Członkom – starostom i członkom zarządów powiatów, prezydentom miast na prawach powiatu oraz radnym. To też nieoceniona praca pracowników biura ZPP. Wszyscy rozumiemy potrzebę integracji w celu obrony wspólnych interesów powiatów.

Korzystając z okazji chciałbym skierować kilka słów do wszystkich samorządowców. Serdecznie dziękuję za kolejny, mijający wspólny rok. Za Wasz codzienny trud, wspieranie nas – zarówno poprzez indywidualne wystąpienia jak i wspólne prace m.in. w Konwentach. Jednocześnie życzę, by nowy rok był prosamorządowy i prospołeczny. Byśmy nadal – przede wszystkim w dobrym zdrowiu – mogli działać ponad podziałami na rzecz decentralizacji zadań publicznych i rozwoju naszych małych ojczyzn.